

Årsberetning

2014

Melhus er en mangfoldig kommune
der det skal være mulig å være modig

MELHUS
kommune

Innholdsfortegnelse:

1.	LIKVIDITETSUTVIKLING	4
2.	LANGSIKTIG KAPITALFORVALTNING	5
2.1.	MELHUS KOMMUNES LANGSIKTIGE KAPITALFORVALTNING – OPPSUMMERING AV 2014	5
2.2.	MOMENTER IFM ÅRSOPPGJØR 2014	6
2.3.	LANGSIKTIG STRATEGI – FINANSREGLEMENT	6
2.4.	PORTEFØLJEUTVIKLING 2014 OG SIDEN OPPSTART	7
2.5.	KORT MARKEDSKOMMENTAR 2014 OG FREMDRIFT 2015	10
3.	UTVIKLING I LÅNEGJELD	11
4.	UTVIKLING I NETTO DRIFTSRESULTAT	12
5.	AVVIK MELLOM BUDSJETT OG REGNSKAP	13
6.	LIKESTILLING OG DISKRIMINERING	24
7.	ETISK STANDARD	30
8.	INTERNKONTROLL.....	31

INNLEDNING

I årsberetningen skal det gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, som ikke fremgår av årsregnskapet, samt om andre forhold av vesentlig betydning for kommunen. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Melhus kommune har for første gang siden 2003 avlagt et negativt netto driftsresultat. Netto driftsresultatet var på -2,4 mill. kroner. Selve regnskapsresultatet ble imidlertid på pluss 3,2 mill. kroner. Ser en på situasjonen de senere årene har denne vært preget av at kommunen har oppnådd gode regnskapsresultat som følge av at skatteinngangen på landsbasis stort sett har vært bedre enn forutsatt, Trønder Energi AS har gitt bedre utbytte enn forutsatt i budsjettet, finansavkastningen har vært langt bedre enn forutsatt og budsjettdisiplinen i virksomhetene har vært meget god.

I 2014 har tre av disse fire forholdene sviktet noe.

1. Skatteinngangen på landsbasis ble langt lavere enn forutsatt
2. Utbytte fra Trønder Energi AS ble litt lavere enn forutsatt
3. Budsjettdisiplinen har resultert i ett samlet merforbruk på virksomhetene og da spesielt på rammeområde 3.

Det som på nytt trekker oppover er at finansavkastningen ble 7,7 mill. kroner bedre enn forutsatt i budsjettet. Med en avkastning på tett oppunder 10 pst. for hele porteføljen gir dette en langt bedre avkastning enn alternativ bank i Norge, men da selvfølgelig med høyere risiko.

Kommunestyret vedtok i 2014 at alle virksomheter som gikk med overskudd i 2014 skulle få anledning til å sette av dette ved regnskapsårets slutt. Totalt er det satt av 3,1 mill. kroner i regnskapet for 2014 til virksomheter som har et regnskapsoverskudd. En nærmere oversikt over driftsresultatene i virksomhetene fremgår av kapittel 5.

I 2013 var det i alt 76 av 428 kommuner i landet som gikk med ett negativt netto driftsresultat. Til sammen utgjorde dette 0,5 mrd. kroner. 352 kommuner gikk med ett positivt netto driftsresultat. Til sammen utgjorde dette 10,8 mrd. kroner. Så langt i 2014 har 362 av 428 rapportert i KOSTRA. Av disse har 97 kommuner et negativt netto driftsresultat. Til sammen utgjør dette 1,2 mrd. kroner. 265 kommuner gikk med ett positivt netto driftsresultat. Til sammen utgjorde dette 5,7 mrd. kroner.

Rådmannen har allerede startet arbeidet med å skape balanse mellom tildelte budsjetttrammer og faktisk forbruk på de mest utsatte virksomhetene. Dette gjelder spesielt innenfor rammeområde 3.

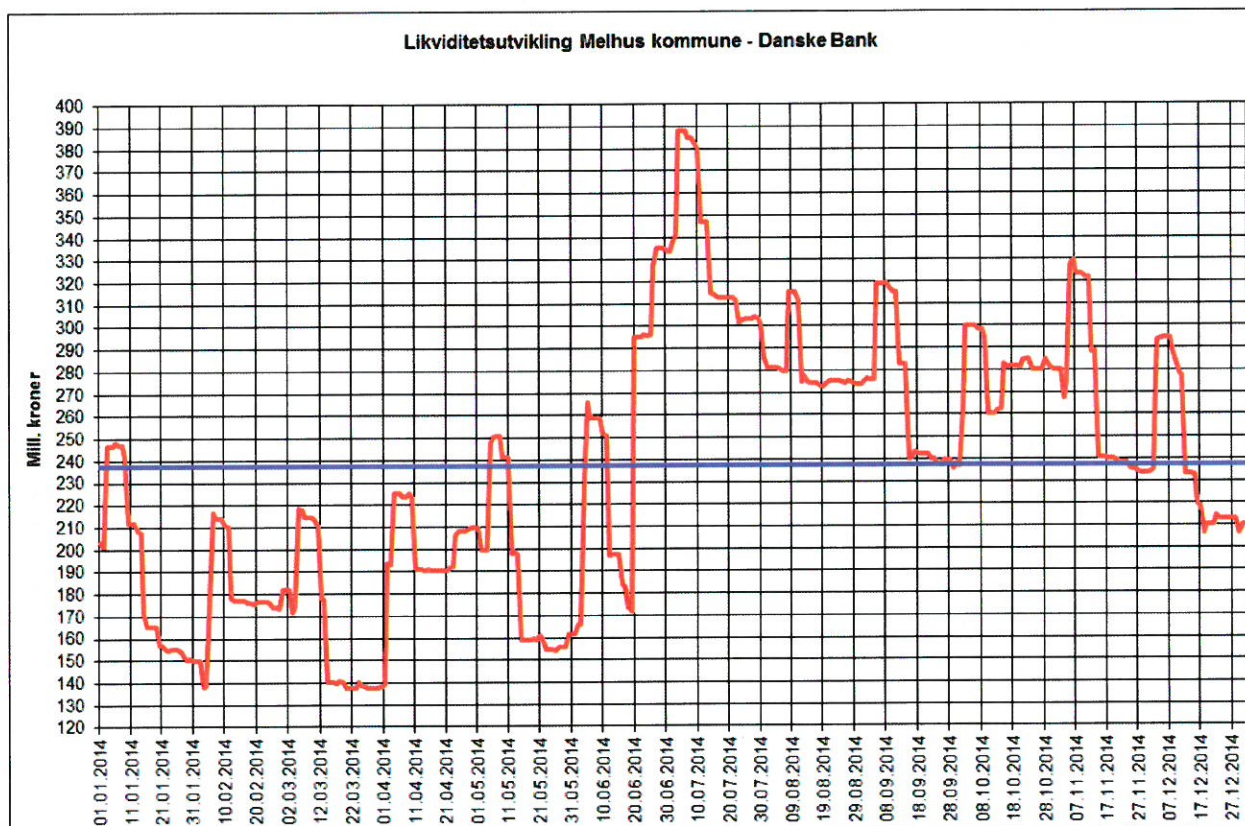
Morten Bostad

Morten Bostad
Fung. rådmann

1. LIKVIDITETSUTVIKLING

Figuren under illustrerer likviditetsutviklingen i Melhus kommune i perioden 1. januar 2014 til 31.12.2014 mot Danske Bank.

Figur 1:

For å gi et bilde av den totale likviditetssituasjonen må en ta utgangspunkt i følgende tabell som sier noe om den statiske likviditeten pr. 31.12.13.

Tall i mill. kroner

Danske bank pr. 31.12.14	210,4
Melhusbanken – Diverse	5,2
Melhusbanken – Brukes mot videreutlån, jf. startlån	21,6
Plassering Nordea sertifikatlån	0,2
Sum	237,4
Korrigert for disposisjonsfond	-110,0
Korrigert for bundne driftsfond	-37,2
Korrigert for ubundne kapitalfond, eks. midler til langs.forv.	-26,1
Korrigert for bunde kapitalfond	-12,4
Korrigert for ubrukte lånemidler	-143,4
Netto statisk likviditet pr. 31.12.14	-91,7

Av figuren over går det frem at Melhus kommune har god likviditet. Gjennomsnittlig innestående i Danske bank over året 2014 lå på 237 mill. kroner. Dersom en trekker ut kommunens fondsmidler samt ubrukte lånemidler ser en at den statiske likviditeten pr. 31.12.14 er negativ og utgjør -91,7 mill. kroner. Noe av bakgrunnen for denne negative statiske likviditeten skyldes at kommunen i perioden 2002-2014 har opparbeidet seg et netto premieavvik inkl.

arbeidsgiveravgift på premieavvik på hele 71 mill. kroner. I praksis betyr dette at kommunen i denne perioden har regnskapsført 71 mill. kroner mindre i pensjonsutgifter til KLP og SPK enn det som er betalt. Dette er en økning på 19,2 mill. kroner fra 2013. Regnskapspraksisen kommunen benytter er i tråd med gjeldende regelverk, men den påvirker likviditeten. Dette er det viktig å være klar over når en betrakter den statiske likviditeten ved årsskifte.

2. LANGSIKTIG KAPITALFORVALTNING

2.1. Melhus kommunes langsiktige kapitalforvaltning – oppsummering av 2014

Utviklingen i verdensøkonomien i 2014 var ikke ensartet. De store utfordringene etter finanskrisen i 2008 er fortsatt ikke løst for Europa sin del, og mange land har store utfordringer med både lav vekst, høy arbeidsledighet og svært lav inflasjon. I USA er den økonomiske veksten tiltagende og arbeidsledigheten er fallende. De massive stimulanseprogrammene i form av statlig kapitaltilførsel ble kuttet i 2014. Forhåpentligvis vil optimismen i USA kunne smitte over på resten av verden fremover. I 2014 ble risikoen spesielt i det norske aksjemarkedet mer synlig i løpet av høsten. Oljeprisen mer en halverte seg, noe som medførte at oljerelaterte aksjer opplevde store verdifall. Norsk økonomi blir ofte karakterisert med å være i utakt med verden for øvrig. En lavere oljepris er godt nytt for store deler av verdensøkonomien. Andelen oljerelatert industri på Oslo Børs er fallende, og positiv utvikling for flere andre industrier medførte at Oslo Børs endte året med en oppgang på 5 %. De globale aksjemarkedene steg rundt 9,5 %, men en kraftig kronesvekkelse gjennom året medførte at avkastningen målt i NOK ble rundt 28 %. Den største overraskelsen i 2014 var at de historisk lave globale rentenivåene falt ytterligere. Avkastningen i norske og globale renter ble følgelig meget god.

Avkastningen på kommunens langsiktige portefølje ble 9,6 % (NOK 13,1 mill). Porteføljens markedsverdi er ved årsskiftet ca NOK 149,2 mill.

Tabellen nedenfor viser utvikling i porteføljeverdi siste 11,5- års periode. Opptjent avkastning utgjør ca NOK 86,2 mill i perioden. Av tabellen fremgår reell avkastning for porteføljen og kommunens investeringsstrategi for hvert kalenderår, sammenholdt med et anslag på bankrenten for året.

	Grunnkapital UB	Innskutt kapital	Avkastning	Uttak av avkastning	Porteføljeverdi UB	Faktisk avkastning	Avkastning ihht strategi	Bank avkastning	MRK
2003	67 000 000		3 245 196		70 245 196	4.85 %	2.63 %	1.3 %	Oppstart august
2004			8 493 114		78 739 779	12.07 %	5.51 %	1.7 %	
2005	(4 000 000)		10 388 392	(22 128)	85 116 831	16.53 %	7.69 %	2.2 %	Ut 25 022 128 ultimo mai Inn 21 000 000 medio des
2006			11 182 310		96 299 141	13.14 %	4.86 %	2.8 %	
2007			5 088 886		101 388 027	5.28 %	3.58 %	4.8 %	
2008			(13 653 739)		87 734 288	-13.37 %	-1.12 %	5.9 %	
2009			17 144 670		104 878 958	19.54 %	7.08 %	2.2 %	
2010			10 342 984		115 221 941	9.86 %	8.89 %	2.5 %	
2011			(5 315 496)		109 906 445	-4.61 %	2.25 %	2.7 %	
2012			10 315 348		120 221 794	9.39 %	5.72 %	2.2 %	
2013			15 822 288		136 044 086	13.16 %	9.35 %	1.8 %	
2014			13 110 558		149 154 644	9.64 %	9.23 %	1.7 %	
	63 000 000	-	86 164 511	(22 128)	149 154 644				

Avkastningen siste 11,5 år er ca 140 %. Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indeksnivå er 2,4 % - poeng høyere enn en bankrente over tid. *Reell oppnådd meravkastning i forhold til bankrenten er i perioden 104 %, noe som utgjør ca 6,4 % - poeng pr år (!).*

2.2. Momenter ifm årsoppgjør 2014

Kommunen har en firedelt målsetting knyttet til plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva adskilt fra kommunens midler beregnet for driftsformål:

1. Opprettholde realverdi av langsiktige finansielle aktiva (forventet 2,5 % pr år)
2. Kunne budsjettere med årlig uttak tilsvarende 3,5 % av langsiktige finansielle aktiva
3. Opprettholde et tilstrekkelig bufferfond for å ta høyde for svingninger i finansmarkedene
4. Søke å oppnå avkastning på langsiktige finansielle aktiva som i gjennomsnitt er 2,4 % - poeng høyere enn et risikofritt alternativ til akseptabel risiko
5. Bidrag fra *samlet finansforvaltning* skal i minst mulig grad være utslagsgivende for kommunens tjenesteproduksjon for øvrig.

Kommunen skal forvalte sine finansielle midler på en best mulig måte gjennom at det til enhver tid tas tilstrekkelig hensyn til midlenes investeringshorisont og ønsket risikoprofil, samt mulighetene for å oppnå en tilfredsstillende avkastning og lavest mulig finansieringskostnad. Dette forutsetter realistiske budsjettanslag gjennom ordinær budsjettprosess.

Inflasjonsjustering av grunnkapitalen og bufferfond

Ved beregning av konkret beløp for inflasjonsjustering av kommunens grunnkapital, må det tas hensyn til hvor lenge midlene har vært plassert sammenholdt med faktisk prisstigning pr måned oppgitt fra Statistisk Sentralbyrå. Inflasjonen i 2014 var 2,06 % og er eksempelvis 23,2 % siden oppstart i 2003.

Nødvendig beløp for å inflasjonsjustere innskutt kapital siden oppstart er NOK 14 251 934.

Kommunens inflasjonsjusteringsfond pr 31.12.2014 er på kr 12 683 367,-. Det må derfor settes av kr 1 568 567,- av årets regnskapsmessige overskudd for å håndtere dette.

Kommunens målsetning er at bufferfondet skal utgjøre 15 % av kapitalen (økt fra 13 % i tidligere finansreglement). Dette utgjør NOK 22 373 197 pr 31.12.2014. Kommunens bufferfond er NOK 17 685 731 pr 31.12.2014. Det må derfor settes av kr 4 687 466,- for å innfri dette kravet.

Regnskapsresultatet for 2014 er ikke stort nok til å innfri dette og det settes derfor kun av kr 1 655 500,02 til bufferfond. Avviket utgjør kr 3 031 965,-

2.3. Langsiktig strategi – finansreglement

Følgende tabell viser investeringsstrategien vedtatt i kommunens finansreglement i 2010, samt reell fordeling av midlene pr 31.12.2014 (investeringsstrategien i finansreglementet vedtatt i 2014 har samme fordeling aksjer/ rentebærende papirer, men en økt andel i globale obligasjoner. Denne strategien vil bli implementert tidlig i 2015):

Aktivklasse	Markeds-verdi	Allokering	Strategi	Max	Min	Per region	Referanseindeks
Aksjefond	60 822 220	40.8 %	30 %	80 %	0 %	30.0%	
Norge	25 711 439	42.3 %	50 %	100 %	0 %	15.0%	Oslo Bers Hovedindeks
Global	35 110 781	57.7 %	50 %	100 %	0 %	15.0%	MSCI World NTR
Rentebærende	88 329 451	59.2 %	70 %	100 %	60 %	70.0%	
Norge	53 731 619	60.6 %	75 %	100 %	60 %	52.5%	OBI Stat 3 år (ST4X)
Utland	34 597 832	39.2 %	25 %	40 %	0 %	17.5%	Citigroup World Gov Bond indx Hedged to NOK
Bankinnskudd	2 973	0.0 %	-	-	-	-	
Total	149 154 644	100.0 %	100 %	-	-	100 %	

Ved forvaltning av den langsiktige porteføljen skal kommunen fokusere på langsiktig avkastning og mindre på kortsiktige svingninger. Det skal likevel ikke tas finansiell risiko som anses vesentlig jmf Kommuneloven § 52. I forvaltningen søkes det etablert en stor grad av stabilitet og forutsigbarhet.

Sannsynlighet for negativ avkastning et enkelt år er 13 %. Verdifall gitt Finanstilsynets definisjon av stresstest er -12 %.

Porteføljen har i 2014 vært forvaltet innenfor rammene i finansreglementet. Risikoen i porteføljen har vært noe høyere enn normalposisjonen i finansreglementet som følge av en overvekt i aksjer gjennom hele året. Fordelingen mellom Norge og utland i aksjer og obligasjoner er nær strategiske vekt.

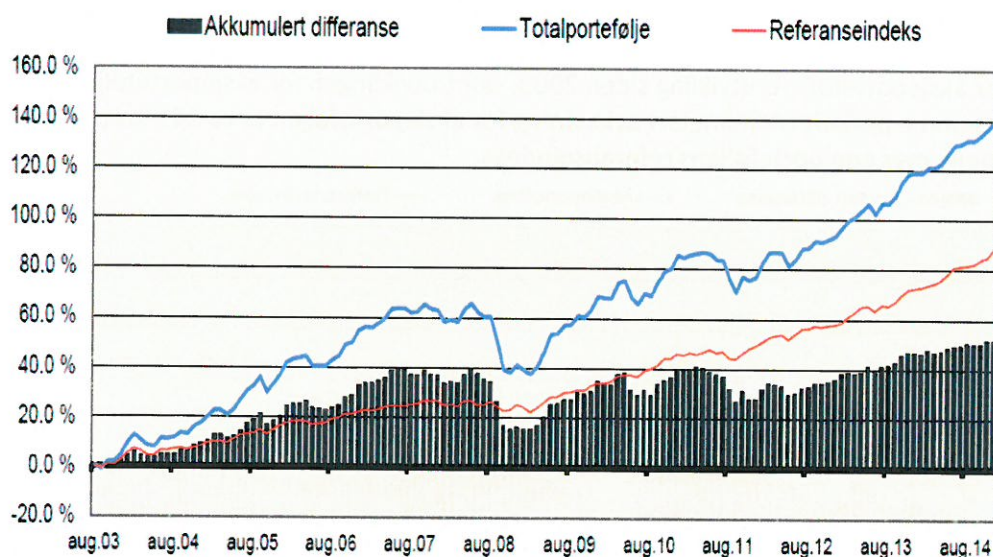
Porteføljens fondssammensetting avviker noe risikomessig fra referanseindeksene i strategiens normalposisjon, men er innenfor tillatte rammer for avvik i finansreglementet. I de ulike delporteføljene er det lagt stor vekt på å benytte fondskombinasjoner som har gode egenskaper samlet.

Melhus kommunes kapitalforvaltning er bygget opp rundt strenge krav til valg av forvaltere og transparente produkter for alle investeringer. Forvaltningen har etiske kriterier tilsvarende den norske stat. Bruk av flere, spesialiserte forvaltere gir muligheter for å utnytte spisskompetanse i markedet. Forvaltere og fond i kommunens delporteføljer er valgt på bakgrunn av både kvantitative og kvalitative kriterier. I tillegg foretas det beregninger omkring samvariasjon mellom fondene i kommunens totalportefølje. Et viktig virkemiddel for å oppnå forventet meravkastning i forvaltningen er å holde kostnadselementet i forvaltningen så lavt som mulig.

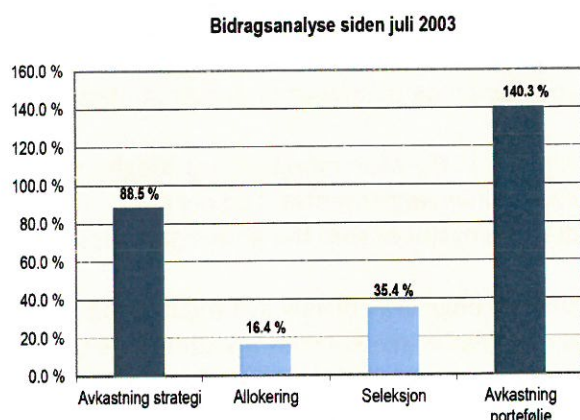
Porteføljen skal minimum rebalanseres når porteføljevektene når min/maks grensene.

2.4. Porteføljeutvikling 2014 og siden oppstart

Grafen under viser totalporteføljens utvikling siden 2003. Akkumulert avkastning er 140 %, noe som gir en årlig geometrisk avkastning på 7,9 %.

Bidragsanalyse

Kommunens vedtatte strategi vil forventningsmessig forklare det meste av oppnådd avkastning og svingninger i denne over tid.

Frihetsgrader i strategien gir innenfor spesifiserte risikorammer anledning til aktive valg rundt seleksjon (valg av forvaltere) og allokering (avvik fra strategivekter).

Grafen over viser at oppnådd avkastning siden oppstart i 2003 er ca 140 %. Porteføljen har oppnådd ca 52 % - poeng høyere avkastning enn

kommunes referanseindeks/ finansreglement.

Allokeringsbeslutninger (avvik fra strategiske vekter i strategien), har i sum bidratt med ca 16,4 % - poeng meravkastning.

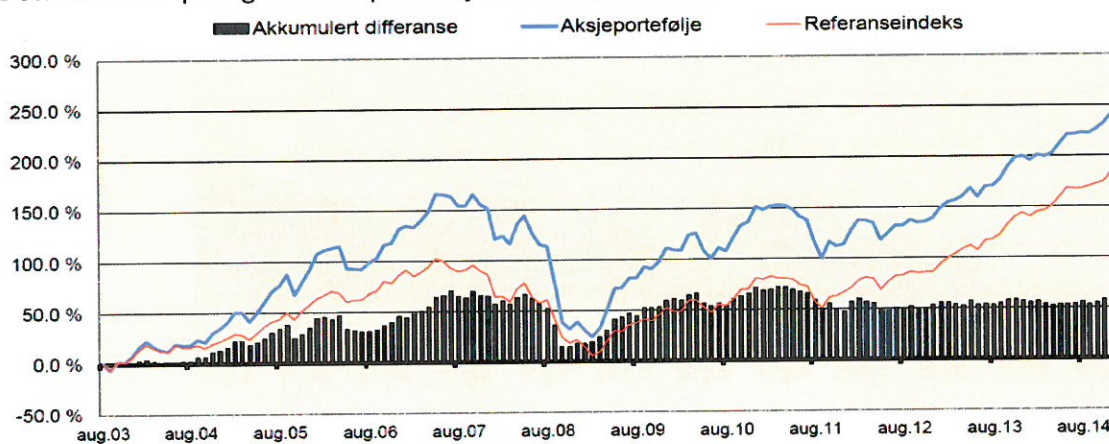
Seleksjonsbeslutninger, mao valg av forvaltere, har i sum bidratt med ca 35,4 % - poeng meravkastning.

For 2014 er oppnådd meravkastning i forhold til kommunes referanseindeks ca 0,4 %.

Seleksjonsbidraget har i sum vært negativt gjennom at aksjeforvalterne samlet har oppnådd mindrevkastning mot sine referanseindekser. For kommunens portefølje gjelder dette spesielt for globale aksjer. Allokeringseffekter, mao overvekt i aksjer i et godt aksjeår, har bidratt positivt til porteføljens meravkastning.

Aksjer

Grafen under viser aksjeporteføljens utvikling siden 2003, samt utviklingen for aksjeporteføljens referanseindeks i samme periode. Akkumulert avkastning for aksjeporteføljens er ca 241 % i perioden. Dette er 57 % - poeng mer enn porteføljens referanseindeks.

Oslo Børs Hovedindeks steg ca 5 % i 2014. Gjennomsnittlig avkastning for børsen målt over siste 25-års periode er ca 12,5 %. Verdensindeksen (inkl fremvoksende økonomier) for aksjer steg ca 9,5 % i 2014, men en svekking av NOK gjennom året medførte at avkastning målt i NOK ble rundt 27,5 %. Gjennomsnittlig avkastning for denne indeksen over samme tidsperiode er ca 9 % i NOK. Tabellen under viser kommunens aksjeportefølje ved utgangen av året:

Avkastning hittil i år								
	Tegn. Dato	Portefølje	Referanseindeks	Differanse	Markedsverdi	Allokering	Strategi	Referanseindeks
Norge		7.68	4.95	2.72	25 711 439	42.3 %	50 %	Oslo Børs Hovedindeks
Storebrand Aksje Innland	12.05.10	7.98	4.95	3.02	6 443 982	10.6 %	-	Oslo Børs Hovedindeks
Fondsfinans Spar	10.02.12	8.36	5.70	2.67	6 281 593	10.3 %	-	Oslo Børs Fondindeks
Arctic Norwegian Equities Class D NOK	19.03.14	10.20	5.36	4.84	6 612 215	10.9 %	-	Oslo Børs Hovedindeks
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon I	17.12.12	8.73	5.70	3.04	6 373 649	10.5 %	-	Oslo Børs Fondindeks
Utland		18.46	28.21	-9.75	35 110 781	57.7 %	50 %	MSCI World NTR i NOK
KLP Aksje Global Indeks II	12.03.10	10.82	10.98	-0.16	10 517 853	17.3 %	-	KLP World Hedged to NOK
Oppenheimer DM Equities SRI - Class I NOK	18.11.14	4.36	7.01	-2.64	5 447 858	9.0 %	-	MSCI Emerging Markets NTR i NOK
Delphi Global	09.10.09	24.86	28.21	-3.36	9 464 143	15.6 %	-	MSCI World NTR i NOK
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	26.03.12	36.21	28.21	8.00	9 680 927	15.9 %	-	MSCI World NTR i NOK
Sum aksjer		13.66	16.30	-2.64	60 822 220	100.0 %	100.0 %	

Kommunens aksjeforfølje steg 13,7 % i 2014. Dette er ca 2,6 % - poeng svakere enn porteføljens referanseindeks. Porteføljen har gjennom store deler av året hatt noe undervekt i norske aksjer, noe som i sum har bidratt positivt. Porteføljens mindreaktning forklares dermed ved at noen av fondene oppnådde svakere avkastning enn sine referanseindekser.

Fremvoksende økonomier gjorde det ca 9 % - poeng svakere enn modne økonomier i 2014.

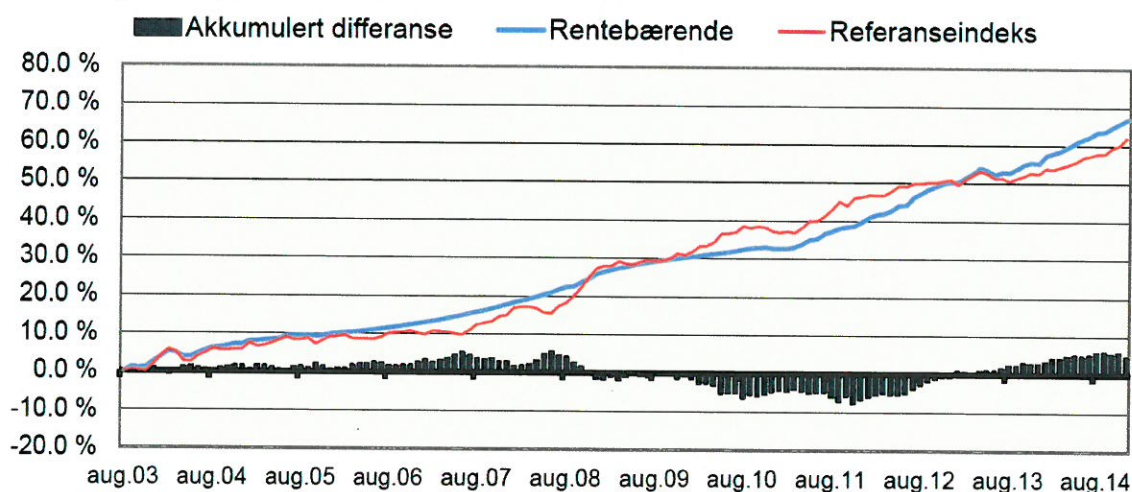
Kommunen har en eksponering mot fremvoksende økonomier, og dette bidro noe til at porteføljen oppnådde en mindreaktning mot referanseindeksen.

De viktigste bidragsyterne til den negative seleksjonseffekten kom igjennom plasseringene i Skagen Kon-Tiki (globale fremvoksende markeder), Delphi Global og KLP Aksje Global Indeks II (globale modne økonomier). For sistnevnte fond forklares mindreaktningen i all hovedsak av valutaforhold gjennom at fondet er valutasikret, noe referanseindeksen for aktivaklassen globale aksjer ikke er. Kommunens andeler i Skagen Kon-Tiki ble i sin helhet innløst høsten 2014.

Kommunens portefølje av norske aksjefond gjorde det bra. Samlet oppnådde denne 2,7 % - poeng meravkastning målt mot Oslo Børs.

Rentebærende papirer/ pengemarked/ obligasjoner

Grafen under viser utviklingen for den rentebærende porteføljen og porteføljens referanseindeks siden oppstart. Akkumulert avkastning for porteføljen er 67 % i perioden. Dette er rundt 5 % - poeng mer enn porteføljens referanseindeks.

Referanseindeksen ST4X (norske statsobligasjoner 3 års løpetid) steg 5,1 % i 2014. Jevnt fallende renter siden 1980- tallet forklarer i stor grad at den gjennomsnittlige avkastning for denne indeksen de siste 25- årene er meget høye 8,2 %. Referanseindeksen for globale statsobligasjoner steg 10 % i 2013. Gjennomsnittlig avkastning for denne indeksen over samme tidsperiode er ca 7 % målt i NOK.

Tabellen under viser kommunens rentebærende portefølje ved utgangen av året. Av tabellen fremgår det at den rentebærende porteføljen oppnådde ca 7,4 % avkastning. I dagens lavrenteregime må dette anses som ekstremt bra, og bør ikke danne grunnlag for fremtidige forventninger.

Avkastning hittil i år

	Tegn. Dato	Portefølje	Referanseindeks	Differanse	Markeds verdi	Allokering	Strategi	Referanseindeks
Norge		6.17	5.07	1.09	53 731 619	60.8 %	75 %	OBI Stat 3 år (ST4X)
Danske Invest Norsk Obligasjon Inst.	04.10.10	5.51	5.07	0.44	24 440 273	27.7 %	-	OBI Stat 3 år (ST4X)
DnB Obligasjon (III)	06.02.12	6.75	5.07	1.68	29 291 346	33.2 %	-	OBI Stat 3 år (ST4X)
Utlend		9.35	9.96	-0.60	34 597 832	39.2 %	25 %	Citigroup World Gov. Bond indx Hedged to NOK
KLP Obligasjon Global I	07.10.10	8.66	8.72	-0.06	20 258 171	22.9 %	-	Barclays Global Aggregate Corporate Socially Responsible ex Norway ex
Storebrand Global Obligasjon	06.02.12	10.04	9.96	0.08	14 339 661	16.2 %	-	Citigroup World Gov. Bond Index Hedged to NOK
Sum rentebærende		7.39	6.28	1.11	88 329 451	100.0 %	100.0 %	

Den rentebærende porteføljen har investeringer både i Norge og globalt. Globale plasseringer er valutasikret. Meravkastningen på ca 1,1 % - poeng forklares av både allokering- og seleksjonseffekter. Porteføljen har en positiv allokeringseffekt gjennom at porteføljen har en overvekt i globale obligasjoner (som gjorde det bedre enn norske obligasjoner). Positive seleksjonsbidrag kommer fra investeringer i norske obligasjoner. Negative seleksjonsbidrag kom i hovedsak fra investeringer i globale selskapsobligasjoner (KLP Global Obligasjon). Årsaken til at de globale fondene har bedre avkastning enn de norske fondene, er at rentenedgangen globalt var sterkere enn i Norge. Dette ga store kursgevinster for fondene.

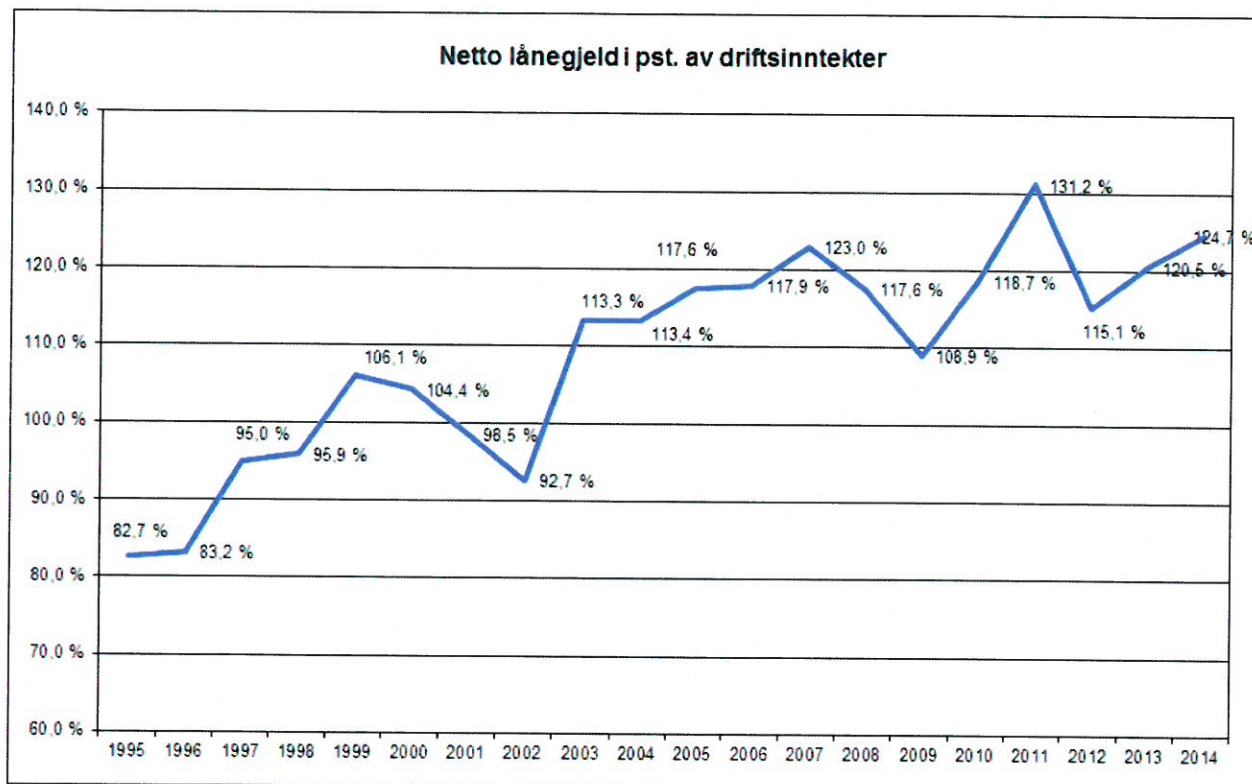
2.5. Kort markedskommentar 2014 og fremdrift 2015

2014 ble et tilnærmet «normalår» i aksjemarkedene. En kraftig svekkelse av kronen medførte riktignok at avkastningen i globale aksjer ble svært god. Likeledes ble avkastningen for rentedelen av porteføljen solid. Porteføljens totalavkastning på rundt 9,6 % er svært bra gitt dagens rentenivå. Forvaltningen av kommunens midler er bygget opp rundt noen sentrale målsetninger. Svak avkastning vil kunne påvirke kommunens tjenesteproduksjon på kort sikt. Et tilstrekkelig stort bufferfond vil dempe de kortsiktige svingningene. Målsetningen for bufferfondets størrelse ble ved revisjon av kommunens finansreglement høsten 2014 vedtatt økt med 2 %- poeng. Dette for å gi kommunen økt stabilitet rundt forvaltningen av den langsiktige porteføljen. Formålet med forvaltningen av de langsiktige midlene er å gi Melhus kommune gode og stabile tilskudd over tid, samtidig som kommunen evner å håndtere negative verdiendringer som vil komme.

3. UTVIKLING I LÅNEGJELD

Figuren under viser netto lånegjeldsutviklingen i Melhus kommune i perioden 1995 til 2014 i pst. av driftsinntektene.

Figur 2:

Ved utgangen av 2014 utgjorde netto lånegjeld i Melhus kommune 1.341 mill. kroner. Dette utgjorde 124,7 pst. av kommunens driftsinntekter eller kr 84 278 pr. innb. Dersom en sammenligner datamateriale for de andre kommunene i fylket og kun ser på den eksterne gjelden ser en at snittet for fylket ligger på en ekstern lånegjeld ved utgangen av 2013 som tilsvarer 112 pst. av driftsinntektene. Melhus kommune har her en andel på 134 pst. Bilde i Sør-Trøndelag varierer mye fra en andel på 47 pst. til en andel på 182 pst. Med denne målingen har Melhus kommune den sjette høyeste gjeldsbelastningen i fylke. Den sterke veksten i gjeldsbelastningen skyldes i sin helhet finansieringen av Lundamo barneskole (129 mill. kroner), utvidelse av Buen omsorgssenter (150 mill. kroner) og nye Hovin barnehage (32 mill. kroner). Alle disse prosjektene (311 mill. kroner) er finansiert over 40 år hvilket innebærer en årlig utgift knyttet til å betjene renter og avdrag på 19 mill. kroner. Utover dette har også kommunen pådratt seg økte årlige vedlikeholdsutgifter på 3 mill. kroner samt årlige økte driftsutgifter knyttet til drift nye sykehjemsplasser tilsvarende 12 mill. kroner. I alt er de årlige utgiftene økt med 34 mill. kroner som følge av disse tiltakene.

Tabellen under gir en grov oversikt over hvordan gjelden i Melhus fordeler seg mhp. på finansiering.

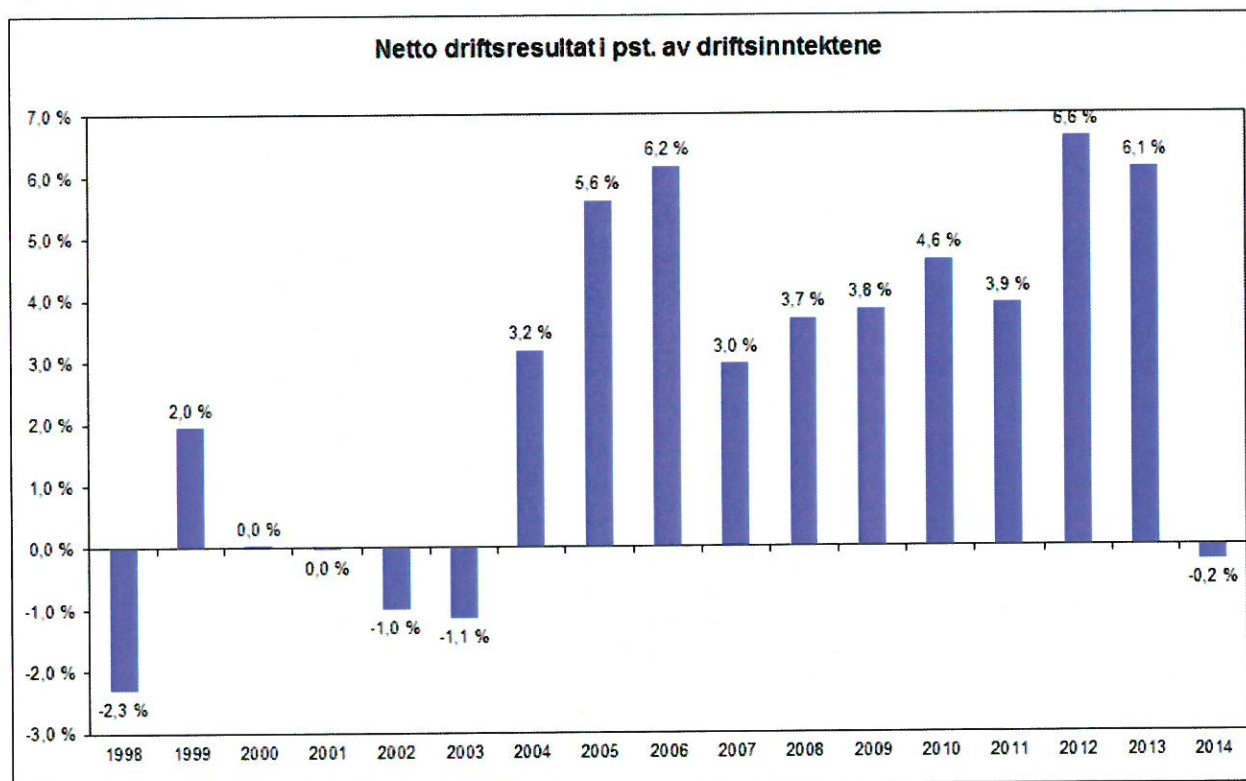
	2014
Netto lånegjeld:	1 341
<u>Herav selvfinansierende:</u>	422
Gr97	4
Skoleanlegg	68
Handlingsplan eldre	30
Vann	89
Avløp	123
Selvkost plan, byggesak og kart	2
Omsorgsboliger og sosialboliger	78
Næringsbygg	28
<u>Herav ikke selvfinansierende:</u>	919

En ser av tabellen at pr. 31.12.14 var 64 pst. av netto lånegjelden ikke selvfinansierende.

4. UTVIKLING I NETTO DRIFTSRESULTAT

Figuren under viser utviklingen i netto driftsresultat i pst. av driftsinntektene for perioden 1998 til 2014 i henhold til avlagt regnskap.

Figur 3:

Som en ser av oversikten over er 2014 ett vendepunkt i den positive økonomiske utviklingen i kommunen. For første gang på 11 år er netto driftsresultatet negativt. Regnskapsreglene mhp føring av momskompensasjon på investeringer forklarer noe, og ville med lik føring som i 2013 ha bidratt til at netto driftsresultatet hadde blitt positivt og utgjort 0,8 pst. av driftsinntektene. Netto driftsresultatet avviker kun noen millioner kroner fra både

opprinnelig budsjett og justert budsjett, med andre ord dette kommer ikke som noen overraskelse.

Ser en på resultatene i kommunene i Sør-Trøndelag for 2014, utgjør netto driftsresultatet i pst. av driftsinntektene 0,5 pst. For kommunene ekskl. Trondheim utgjør dette 1,0 pst. Spredningen i Sør-Trøndelag går fra -2,9 pst til 5,1 pst. Melhus kommune hadde det tredje høyeste netto driftsresultatet i Sør-Trøndelag målt i pst. av driftsinntektene i 2013. I 2014 er kommunen nr. 16 av de 21 kommunene i Sør-Trøndelag som har rapportert til KOSTRA innen fristen.

5. AVVIK MELLOM BUDSJETT OG REGNSKAP

Melhus kommunes omsetning i 2014 er på 1.167 mill. kroner fordelt med 1.076 mill. kroner på drift og 91 mill. kroner innen investering. Driftsregnskapet ble avlagt med et regnskapsmessig overskudd på kr. 3,224 mill. og et netto driftsresultat på kr. -2,405 mill. Det er overført kr. 3,535 mill. fra driften til finansiering av utgifter i investeringsregnskapet. Resultatet fordelt på rammeområder følger av oppstillingen under:

Rammeområde	Regnskap	Budsjett	Avvik
Rammeområde 1	49 383	49 686	303
Rammeområde 2	296 186	295 871	-316
Rammeområde 3	243 369	236 914	-6 455
Rammeområde 4	83 433	83 433	0
Rammeområde 5	58 042	55 669	-2 373
Rammeområde 6	22 512	22 532	20
Resultat drift	752 925	744 105	-8 821

(hele tusen)

Under blir det redegjort for avvik mellom budsjett og regnskap knyttet til driften av Melhus kommune i 2014 fordelt på rammeområder.

I sak 60/14 gjorde kommunestyret følgende vedtak: «Kommunestyret vedtar at de virksomheter som får et regnskapsmessig overskudd på driften i 2014 får overført dette til senere år. Overskuddet settes av til disposisjonsfond benevnt med virksomhetens navn. Avsetningen til disposisjonsfond forutsetter at Melhus kommune som helhet får et positivt regnskapsresultat».

Flere av virksomhetene fikk et regnskapsmessig overskudd som er avsatt til disposisjonsfond. I slike tilfeller vil regnskap og budsjett være sammenfallende. Det er utarbeidet en oversikt som viser størrelsen på driftsoverskuddet i form av avsetning til disposisjonsfond.

Andre virksomheter har benyttet tidligere avsatte midler til å saldere driftsresultatet for 2014. Oversikten under viser hvilke virksomheter dette gjelder.

Rammeområde 1

Rammeområde 1 omfatter rådmannsteamet, utviklingsseksjonen, IKT- og serviceseksjonen, økonomiseksjonen, personal- og lønnsseksjonen og politikk. Totalt sett gikk rammeområde 1 med ett netto mindreforbruk i forhold til justert budsjett på kr. 303.000 i 2014.

Rammeområde 2

Budsjettansvar	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avsatt til dispfond	Bruk av dispfond
Brekås skole	15 563	15 563	0	443	
Gimse skole	20 096	20 096	0		7
Høyeggen skole	19 485	19 485	0		422
Rosmælen skole og barnehage	18 085	18 085	0	11	
Flå skole og barnehage	16 714	16 681	-33		271
Lundamo skole og barnehage	19 001	19 001	0	194	
Hovin skole og barnehage	18 233	18 233	0	15	
Gåsbakken skole og barnehage	8 509	8 476	-33		
Eid skole og barnehage	16 079	16 079	0		123
Gimse ungdomsskole	26 121	26 121	0	585	
Lundamo ungdomsskole	16 270	16 271	1	441	
Nedre Melhus barnehager	38 829	38 848	19	63	
Kultur- og fritid	17 080	17 080	0	177	
Rådmannens Ramme 2	46 119	45 851	-268		
Sum	296 184	295 870	-315	1 929	823

(hele tusen)

Som det framgår av oversikten er det i alt avsatt kr. 1,929 mill. til senere disposisjon på rammeområde 2, mens det er brukt kr. 823.000 av tidligere avsatte midler. Regnskapsresultatet etter avsetning er på minus kr. 315.000.

Årsakene til regnskapsresultatet for 2014 er kort kommentert under:

Brekås skole

- Brekkåsen skole har et mindreforbruk på kr. 443.000 i 2014, noe som skyldes:
- Lavere lønnsutgifter til vikarer ved langtidssykemeldinger.
- Innkjøpsstopp siste del av året.
- Budsjettrammen for 2015 er redusert med ca. kr. 800.000 og de oppsparte fondsmidlene vil bli benyttet til å styrke driften i budsjettåret.

Gimse skole

- Driftsresultat i balanse.

Høyeggen skole

- På Høyeggen har vi et kjent merforbruk. For 2014 ble det budsjettert med bruk av tidligere oppsparte fondsmidler. Midlene ble bl.a benyttet til:
- Oppjustering av svært utslitte elevpult og stoler.
- Møbler på personalrom.
- Oppussing kontoravd for å gi bedre arbeidsforhold til skolesekretær, SFO-leder og faglederne.
- I tillegg har vi noe merforbruk på lønn:
 - ifb tilsetting av to fagledere
 - at kabalen med studerende lærere og vikarer ikke går helt 100% opp.
 - elever med spesielle behov som må ha ekstra oppfølging (andre elever enn den «kjente»)
- Brakka har medført større kostnader enn beregnet:
 - data og teleutstyr
 - garderober (veggene var for dårlige til å kunne henge opp knaggrekker, måtte ha gulvmonterte garderober)

- Ekstremvær med stormer (Hilde og Ivar) gjorde at uteskolen vår ble ødelagt, den har blitt bygget opp på nytt med de kostander som det medførte.
- Med nye avtaler på IKT/kopimaskinfronten, håper vi å kunne spare inn på merforbruket vi har hatt der.

Rosmælen skole og barnehage

- Driftsresultat i balanse etter at kr. 11.000 er overført til disposisjonsfond.

Flå skole og barnehage

- Underskuddet ved Flå skole og barnehage på kr. 33.000 skyldes:
- Merforbruk drift barnehage
- Kontorstoler arbeidsrom
- Oppvaskmaskin

Lundamo skole og barnehage

- Lundamo skole og barnehage hadde et mindreforbruk på 194.000 kr i 2014. Dette skyldes i hovedsak :
- Lavere lønnskostnader på vikarer enn de faste ansatte som har vært ute i sykmelding.
- Tydeligere oppfølging i forhold til budsjett – Kjøp av varer og tjenester.
- Ingen vikar innleie i arbeidsgiverperioden for skole sin del.

Hovin skole og barnehage

- Hovin skole og barnehage lå an til et merforbruk på 3% i høst pga. ressurskrevende barn og mye korttidsfravær.
- Det ble strammet inn i høst med lite vikar innleie ved sykdom og lite innkjøp slik at vi kunne komme så nær balanse som mulig. Resultatet ble et mindreforbruk på 16.000.

Gåsbakken skole og barnehage

- Virksomheten har et mer forbruk på kr. 33.000 i 2014 noe som skyldes:
- Budsjett for 2014 var meget trangt.
- Noe nedgang på antall barn i bhg på høsten.
- Tok ned en stilling i bhg i august, men måtte beholde nok pga bemanningsnorm.
- Noen økte spes.ped behov som ikke var budsjettert i skole.

Eid skole og barnehage

- Budsjettet for 2014 ble lagt i balanse vha. midler fra disposisjonsfondet. Driftsresultatet er i tråd med budsjettforutsetningene.

Gimse ungdomsskole

- Gimse ungdomsskole har et overskudd i 2014 på kr 585.000. Dette skyldes i hovedsak at to personer var sykmeldte hele våren. En av disse hadde en svært tilrettelagt post og det var i liten grad behov for å sette inn vikar. Det var også mulighet for innsparinger i den andre posten.
- Vi ønsker å øke fondet for å ha mer å rutte med i de nærmeste årene. Elevtallet går ned for en kort periode og vi vet at vi da får en nedgang i budsjettmidlene. Etter et par år vil det stige igjen. og dersom vi har penger til å videreføre de lærerne vi har i dag, vil det være en stor fordel for skolen.

Lundamo ungdomsskole

- Virksomheten har et mindreforbruk på kr. 441.000 i 2014. Årsakene til dette er:
- Skolen fikk refundert kr. 170.000 for utgifter til Midt-norsk kompetansesenter for atferd.
- Skolen har hatt noe sykefravær og løst noe av dette gjennom at lærerne har brukt «oppfyllingspott». Denne er i hovedsak brukt opp på høstsemesteret slik at vikartimer på vårsemesteret må overtidskompenseres.
- Skolen blir tildelt kr. 410.000 mindre i 2015 på grunn av elevtallsnedgang og har kjørt stramt i høst for å imøtekomme dette.

Nedre Melhus barnehager

- Virksomheten har et lite overskudd på driften i 2014.
- Stor variasjon mellom barnehagene.
- Sårbarhet i forhold til mange moderasjoner på brukerbetaling.
- Vikarbruk er sårbart.
- Alle barnehagene skal ta i bruk Notus.

Kultur- og fritid

- Mindreforbruket i 2014 skyldes i sin helhet langtidssykemeldte som ikke fullt ut er erstattet med vikarer.

Rammeområde 3

Oversikten under viser avvikene mellom regnskap og budsjett 2014 for de virksomheter som inngår i rammeområde 3:

Budsjettansvar	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avsatt til dispfond	Bruk av dispfond
Nedre Melhus helse- og omsorg	76 690	73 223	-3 467		
Horg/Flå helse- og omsorg	48 091	47 521	-570		
Hølonda helse- og omsorg	20 687	20 596	-91		484
Bo- og avlastning	66 379	64 138	-2 241		
Folkehelse	13 867	13 853	-14		
Rådmannens ramme 3	17 655	17 584	-71		
Sum	243 369	236 914	-6 455		484

(hele tusen)

Rammeområde 3 har et netto merforbruk i 2014 på kr. 6.455.000 etter at det er brukt kr. 484.000 av tidligere avsatte fondsmidler til Hølonda helse- og omsorg.

Regnskapsresultatet er betydelig forverret sammenliknet med tidligere år og det vil bli foreslått å iverksette tiltak for å oppnå balanse i driften.

Årsakene til regnskapsresultatet er kommentert under:

Nedre Melhus helse- og omsorg

Nedre Melhus helse og omsorg har et overforbruk på kr. 3,468 millioner, som utgjør 4,7 % av budsjettrammen.

Overforbruket har vært varslet hele året. 19.desember 2013 sendte virksomhetslederene i helse og omsorg e-post til rådmannen med bl.a. følgende tekst:

«Slik det ser ut etter innledende studier av budsjetttrammene, er situasjonen lik tidligere år. For å finne en felles «løsning» på et felles problem, går vi inn i detaljbudsjetteringen med følgende strategi:

Følgende lønnsposter budsjetteres relativt realistisk: Fast lønn, T-trinn, ferievikar.

Følgende lønnsposter budsjetteres urealistisk eller settes til null: Sykevikar, kursvikar, ekstrahjelp.

Når det gjelder driftsposter – eks. leasing, drivstoff, matvarer, medisiner, medisinsk forbruksmateriell – har vi sett en sterk økning de siste årene, både pga prisøkning og økt aktivitet.

Det er grunn til å anta disse postene vil bli overforbrukt også i 2014.»

Det skal bemerkes at Overtid dessverre ble utelatt på lista over urealistiske budsjettposter. Den skulle selvsagt vært med; for helse og omsorg var samlet budsjett kr. 655.000, forbruket var på kr. 3.385.256.

I NMHO hadde disse fire variabel lønns-postene (sykevikar, kursvikar, ekstrahjelp og overtid) et budsjett på kr. 230.000, mens forbruket var på kr. 7.492.885.

Fastlønn-forbruket var på kr. 53,9 millioner, et mindreforbruk på kr. 3,4 millioner.

Samtidig var variabel lønn-forbruket kr. 14,5 mill., budsjett var kr.4,4 mill., altså et merforbruk på kr. 10,2 mill.

Av disse 10,2 millionene har 3,4 mill. erstattet fast lønn (vakante stillinger). Dermed gjenstår et overforbruk på 6,8 millioner knyttet til variabel lønn.

Begrunnelsen for det store forbruket på variabel lønn er i det vesentlige lik mellom virksomheten i helse og omsorg:

- Grunnbemanning nær minimumsbemanning gjør at så godt som alt fravær må erstattes med vikar.
- Økt aktivitet, ressurskrevende brukere, terminalpleie m.v. medfører innleie av ekstra personell i perioder
- Periodevis spesielle krav til kompetanse medfører bruk av forskjøvet arbeidstid og overtid.

Samlede inntekter (salg og brukerbetaling) var kr. 11,6 millioner, kr. 113.000 mer enn budsjettet.

Driftsutgifter var på kr. 7,5 millioner, kr. 1,2 mill. mer enn budsjettet. Dette merforbruket skyldes i sin helhet at det ikke var tatt tilstrekkelig høyde for den økte aktiviteten etter åpningen av det nye helse- og omsorgssenteret. Stikkord er mat og medisiner.

Selv om det er avvik på alle hovedposter, viser avviket på variabel lønn med all mulig tydelighet hvor problemet ligger. Når lønn og andre faste poster er lagt, er det ikke penger igjen til variabel lønn. Andelen variabel lønn ift fast lønn ligger relativt fast fra år til år, og budsjetterte midler er hvert år oppbrukt allerede i mars/april.

En tilsvarende e-post som den ovennevnte er sendt rådmannen ift budsjett 2015. Situasjonen er den samme. Igangsatte prosesser med sikte på å redusere aktivitet- og kvalitetsnivå, må følgelig gis høyeste prioritet.

Horg/Flå helse- og omsorg

- Regnskapet for Horg / Flå helse og omsorg viste et merforbruk i 2014 på kr. 570.000 i forhold til vedtatt budsjett. Hovedårsakene er som følger:

Lønnskostnader

- Merforbruket ligger i all hovedsak på variabel lønn.
- Innleie av vikar ved sykefravær.
- Innleie ekstrahjelp ved ressurskrevende brukerbehov.
- Bruk av forskjøvet arbeidstid når det er behov for spesiell kompetanse, som igjen genererer bruk av overtid.
- Stort press på plasser og tjenester.

Drift:

- Økt behov for medisiner og medisinske forbruksvarer som følge av større medisinsk/faglige utfordringer, rask utskrivning fra sykehus.
- Innkjøp og vedlikehold av utstyr.

Hølonda helse- og omsorg

- Driftsresultatet for 2014 var et overforbruk på kr. -575.523. Med fondet fra overskuddet i 2013(kr. 484.400), ble driftsresultatet på kr. – 91.123. Årsakene er sammensatt, med skyldes flg. Hovedpunkter:
- Variabel lønn inkludert sykevikar og barselvikar utgjorde for 2014 kr. 2.2 mill. (+ sosiale utgifter), refusjon var på kr. 1,8 mill.
- Det medfører et overforbruk på variabel lønn på kr. 530.000 inkl. sosiale kostnader..
- Årsaken er at det meste av fraværet må erstattes med vikar, i noen situasjoner (bl.a. terminalpleie) må vi leie inn ekstravakt og behovet for spesiell kompetanse utløser ofte forskjøvet arbeidstid/overtid. Høyt sykefravær (langtidsfravær) på ansatte, som det må leies inn vikar for. Bl.a. høyt sykefravær på nattvakter, der vikarkostnadene er ekstra høye. Tilretteleggingstiltak (som vi er pålagt å iverksette), ekstra vikar sammen med delvis sykmeldt nattvakt har i perioder medført at lønnsutgiftene var for 3 nattvakter i stedet for to. Refusjonen for sykepenger er kun 80% av lønnen vi betaler til de som er i sykmeldt. Det vil si at 20% av lønnsutgiftene vi betaler til sykevikarene er en ekstra utgift for virksomheten.
- Vi arbeider kontinuerlig sammen med personal og BHT for å redusere fraværet.
- 6 ansatte som har fått barn i 2014. Dette har medført ekstra sykefravær i tillegg til at vi må leie inn barselvikar. Refusjonen for barselpenger er kun 80% av lønnen vi betaler til de som er i permisjon. Det vil si at 20% av lønnsutgiftene vi betaler til vikaren er en ekstra utgift for virksomheten.
- Større utgifter på BPA (brukerstyrt personlig assistent) og omsorgslønn enn det som er budsjettet. Utgjør ca. kr. 160.000.
- Økte kostnader på drift, grunnet prisstigning (mat, medisiner, medisinsk utstyr, leie av tøy, leasing og drift av leasingbiler mm). Utgjør ca. kr. 300.000.
-

Bo- og avlastning

- Bo og avlastning har et underskudd på driftsresultat på kr 2.242.000 i 2014. Hovedårsakene er som følger:
- Mange alvorlig syke beboere som har hatt behov for tettere oppfølging enn de har i vedtak.
- Mange, lange sykehusinnleggelse som har medført økte kostnader utover det St. Olavs hospital refunderer for fastvakt fra kommunen
- Begge overstående situasjoner har medført bruk av innleie ekstra personell, overtid/forskjøvet arbeidstid.
- Tilbud til en bruker er økt gradvis fra avlastning hver andre helg til heltidstilbud kjøpt i privat institusjon i løpet av året.

- Store kostnader til bedriftshelsetjeneste bla. i forbindelse med tilsyn fra Arbeidstilsynet i fht. vold og trusler: kr. 119.000,-
- Store merkostnader til drift, spesielt i fht matvarer og transport beboere til/fra avlastning
- Store merkostnader sykevikar i fht refusjon sykepenger , differanse på kr. 560.000.

Folkehelse

- Virksomheten har tilnærmet balanse mellom regnskap/budsjett i 2014.

Rammeområde 4

Oversikten under viser avvikene mellom regnskap og budsjett 2014 for de virksomheter som inngår i rammeområde 4:

	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avsatt til dispfond	Bruk av dispfond
Familie- og forebygging	64 352	64 352	0		1239
Aktivitet og bevegelse	7 360	7 360	0	2	
Læring- og tilrettelagt arbeid	11 721	11 721	0	1 033	
Sum	83 434	83 434	0	1 035	1 239

(hele tusen)

Etter avsetning/bruk av disposisjonsfond gikk alle tre virksomheter på rammeområde 4 ut i balanse i driftsregnskapet for 2014.

Årsakene til regnskapsresultatet er kommentert under:

Familie og forebygging

- Virksomheten har et driftsresultat før bruk av overskuddsfondet på kr. -1 238 766. Hovedårsakene til merforbruket er:
- Merforbruk på lovpålagte tjenester: barnevern, økonomisk sosialhjelp, rus- og tiltakstjenesten, kvalifiseringsprogrammet og støttekontaktvirksomhet.
- Aktiviteten på virksomhetens øvrige tjenester – PP-tjenesten, Psykisk helsetjeneste og Helsesøstertjenesten, er så godt som mulig regulert for å redusere det totale merforbruket i virksomheten.
- Merforbruket hadde vært betraktelig større hvis en ikke hadde fått tildelt prosjektmidler fra FM/direktorat og fondsmidler fra Læring og tilrettelagt arbeid(flyktningemidler).
- For 2015 vil det ikke kunne forventes tilskudd/fondsmidler fra Læring og tilrettelagt arbeid i samme størrelsesorden.

Aktivitet og bevegelse

- Ledige lønnsmidler pga refusjon sykepenger og fødselspenger i 1. halvår brukt til vikar i 2. halvår.
- Mindre inntekt på Melhus Sansesenter 1. halvår pga mindre aktivitet / foreldrepermisjon
- Mindre inntekt 2. halvår på pasienters egenbetaling pga langvarig stenging av Buen bad høsten 2014
- Har betalt 45' til HELFO for fysioterapi i utlandet (konto 1.4732 utgiftsdekning) uten at dette er kompensert.
- Går ut med balanse i regnskapet når kr. 2000 er overført fond.

Læring- og tilrettelagt arbeid

- Virksomheten har et mindreforbruk på kr. 1.033.000 før avsetning til disposisjonsfond. Hovedårsakene til mindreforbruket er:
- Sykefravær på Arbeidssenteret gjennom året som ikke er erstattet med vikar.

- Kantina på Kroa har ikke vært i drift store deler av året, noe som førte til reduserte lønnsutgifter.
- Større norsktilskudd enn budsjettet.

Rammeområde 5

Under følger en tabell som viser avvikene mellom regnskap og 2014 for de virksomheter som inngår i rammeområde 5:

Budsjettansvar	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avsatt til dispfond	Bruk av dispfond
Arealforvaltning	9 427	7 734	-1 693		
Teknisk drift	10 085	10 085	0	184	
Bygg- og eiendom	38 530	37 850	-680		186
Sum	58 042	55 669	-2 373	184	186

(hele tusen)

Forklaring på regnskapsresultatet på rammeområde 5 følger under:

Arealforvaltning

Område utenom selvkost:

Området utenfor selvkost går i overskudd med ca. kr. 370.000

Selvkostområdene:

- Underskuddet skyldes i sin helhet selvkostområdene. Det totale underskuddet for virksomheten er på ca. kr. 1,7 mill.
- Selvkostgraden på byggesak er 62,9 % (skal være 100%) underskuddet er på kr. 1,754 mill.
- Selvkostgraden på plansak i overkant av 20% (skal være 60%) underskuddet er på kr. 259.000.
- Selvkostgraden på kart og oppmåling er på 81,2% (skal være 100%). Underskuddet er på kr. 49.000.
- Underskuddet på byggesak skyldes i hovedsak inntektssvikt. Dette betyr at skal vi opprettholde 100% selvkost må gebyrnivået økes ytterligere. Rådmannen kommer tilbake til dette i 1.tertial.
- Kr. 372.000,- skyldes merutgifter i forbindelse med rettsak Øysand camping.
- Underskuddet på kart og oppmåling planbehandling skyldes i sin helhet inntektssvikt. Også her må vi se på gebyrnivået allerede ved 1. tertial 2015. Det er brukt av tidligere avsatt fond både for planbehandling og kart og oppmåling før underskuddet er beregnet. Det betyr at vi ikke har fondsmidler for noen av selvkostområdene innenfor arealforvaltning pr 1.1.15.

Teknisk drift

- Teknisk drift hadde et lite mindreforbruk på kr. 184.000 i 2014.
- Det ble i 2014 utført vesentlig mer vedlikehold av gatelys enn planlagt og budsjettet. Selv med dette merforbruket, fikk ansvar 53000 et positivt resultat. Forklaringen til dette er blant annet mindre krevende vintervedlikehold og flere tjenester utført for andre.

Bygg- og eiendom

- Merforbruket skyldes i sin helhet et større forbruk av energi enn budsjettet. I tidligere år har energiforbruket blitt kompensert med merinntekter fra salg av konsesjonskraft, men i år er denne merinntekten ikke tilstrekkelig for å kompensere alt.

Rammeområde 6

Rammeområde 6 omfatter utgifter til Revisjon Midt-Norge IKS, Sekretariat for kontrollutvalget, Arbeidsgiverkontrollen, Melhus kirkelig fellesråd, tilskudd til andre trossamfunn, driftstilskudd til Prestegårdslåna, driftstilskudd til "Gamle Hovin", Gauldal brann- og redning IKS, tilskudd til Gaula Natursenter, økonomisk bidrag til Trondheimsregionen, Vertskommunesamarbeid Rovdyr, tilskudd til næringsforeningen i Trondheimsregionen avd. Melhus samt tilskudd til 17. mai arrangement i Nedre Melhus.

Regnskapsresultatet viser et mindreforbruk på kr. 19.751.

Rammeområde 9

Under følger en redegjørelse for avvik mellom regnskap og budsjett innen rammeområde 9. Forutsetninger i økonomi og handlingsplanen for perioden 2014-2017

1. Finansinntekter

- a) Pr. 1. januar 2014 er det antatt at verdien av porteføljen som ligger til langsiktig forvaltning utgjør 123,6 mill. kroner. For 2014 er det budsjettert med en avkastning på 4,95 mill. kroner. For årene 2015-2017 er det lagt til grunn en avkastning på 4 pst. pr. år ut ifra den kapitalen en forventer å ha ved inngangen til det enkelte år. Forventet kapital ved inngangen til 2014 antas å være 123,6 mill. kroner, i 2015 128,6 mill. kroner, i 2016 133,7 mill. kroner og i 2017 139,0 mill. kroner. Dette innebærer at en legger til grunn en avkastning fra langsiktig forvaltning til finansiering av driften i kommunen tilsvarende 4,95 mill. kroner i 2014, 5,14 mill. kroner i 2015, 5,35 mill. kroner i 2016 og 5,56 mill. kroner i 2017.
- b) Årlig avkastning på obligasjon fra TrønderEnergi AS er i perioden 2014-2017 satt til 7,1 pst. Dette tilsvarer det markedet har priset tilsvarende obligasjon for over 10 år. Dette gir en årlig avkastning på 8 mill. kroner. Utbytte fra selskapet i perioden 2014-2017 er budsjettert til 7,6 mill. kroner i 2014 deretter årlig 6,8 mill. kroner. Samlet avkastning/utbytte fra TrønderEnergi AS er 10, 2 mill. kroner lavere enn utbetalt utbytte i 2013 og 1,7 mill. kroner lavere enn budsjettert i 2013. Melhus kommune har en eierandel på 14,77 pst. i TrønderEnergi AS.
- c) Kompensasjonsrenten i tilknytning til GR 97 er satt til 2,00 pst. for årene 2014-2017. Rentekompensasjonen fastsettes ut ifra nivået på 9 måneders statsveksler pr. 1 juli året forut for budsjettåret tillagt et halvt prosentpoeng .
- d) Kompensasjonsrenten fra Husbanken i forhold til handlingsplanen for eldre er satt til 1,9 pst. for hele perioden 2014-2017. Kompensasjonsrenten følger den til en hver tid gjeldende flytende rente i Husbanken.
- e) Kompensasjonsrenten fra Husbanken i forhold til rentekompensasjon på skoleanlegg er satt til 1,9 pst. for hele perioden 2014-2017. Kompensasjonsrenten følger den til en hver tid gjeldende flytende rente i Husbanken.
- f) Avkastningen på alle konsernkonti i Fokus Bank er beregnet ut fra et rentenivå på 3 måneders NIBOR tillagt 1 prosentpoeng. For 2014-2017 utgjør dette 2,75 pst.

Status pr. 31.12.2014

Netto merinntekt i forhold til budsjettet på midler som er avsatt til langsiktig forvaltning ble 7,7 mill. kroner. Utbytte fra TrønderEnergi as ble 0,1 mill. kroner lavere enn budsjettert. Meravkastning i forhold til budsjettet på midler innestående i Danske Bank ble på 3,4 mill. kroner. De øvrige punktene er i tråd med budsjettet, mens inntektene knyttet til ressurskrevende brukere ble 3 mill. kroner høyere enn budsjettert.

2. Finansutgifter

a) Rentenivå knyttet til eksterne lån opptatt pr. 31.12.2014 fremgår av tabellen under.

Lånegiver	Lånenr.	Saldo	Rente p.a.	Type rente	Utløpsdato rentebinding	Utløpsdato lån
Kommunalbanken	20040412	5 836 800	3,81	Fastrente	16.06.2015	16.06.2024
Kommunalbanken	20040413	6 358 160	3,86	Fastrente	16.06.2015	16.06.2034
Kommunalbanken	20040423	22 245 890	3,88	Fastrente	16.06.2015	16.06.2045
Kommunalbanken	20040445	661 850	3,70	Fastrente	16.06.2015	16.12.2017
Kommunalbanken	20040446	4 707 160	3,79	Fastrente	16.06.2015	16.06.2021
Kommunalbanken	20040447	5 339 920	3,79	Fastrente	16.06.2015	16.12.2021
Kommunalbanken	20040450	38 500 000	3,88	Fastrente	16.06.2015	16.12.2028
Kommunalbanken	20040451	17 212 500	3,88	Fastrente	16.06.2015	16.06.2028
Kommunalbanken	20040452	1 869 650	3,81	Fastrente	16.06.2015	16.12.2023
Kommunalbanken	20040453	15 651 172	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.06.2034
Kommunalbanken	20040454	33 649 310	3,83	Fastrente	16.06.2015	16.12.2026
Kommunalbanken	20040867	13 665 901	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.12.2030
Kommunalbanken	20040868	64 044 000	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.12.2030
Kommunalbanken	20040930	4 070 000	3,81	Fastrente	16.06.2015	16.12.2024
Kommunalbanken	20040931	6 898 295	3,93	Fastrente	16.06.2015	16.12.2034
Kommunalbanken	20090401	147 579 602	2,00	P.t. rente		20.12.2038
Kommunalbanken	20090405	152 555 030	1,87	3 mnd Nibor		18.12.2037
Kommunalbanken	20090837	18 536 200	2,00	P.t. rente		10.12.2036
Kommunalbanken	20090838	10 448 500	2,00	P.t. rente		10.11.2043
Kommunalbanken	20090839	11 483 400	2,00	P.t. rente		11.11.2041
Kommunalbanken	20090840	1 980 000	2,00	P.t. rente		11.11.2019
Kommunalbanken	20100988	3 161 370	2,00	P.t. rente		27.12.2050
Kommunalbanken	20100989	1 320 000	2,00	P.t. rente		29.12.2025
Kommunalbanken	20100990	2 945 440	2,00	P.t. rente		27.12.2032
Kommunalbanken	20110833	9 179 750	1,90	3 mnd Nibor		27.12.2051
Kommunalbanken	20110832	23 333 350	1,90	3 mnd Nibor		27.12.2049
Kommunalbanken	20130784	5 928 886	2,00	P.t. rente		04.01.2044
Nordea sertifikat 1		166 386 098	3,94	Fastrente	30.06.2020	01.08.2049
Nordea sertifikat 2		262 036 006	3,65	Fastrente	15.01.2019	16.04.2046
Nordea sertifikat 3		152 965 845	3,00	Fastrente	30.08.2023	30.05.2048
Nordea sertifikat 4		123 587 052	1,38	Flytende		22.10.2020
Husbanken, startlån 2007	14630774	3 795 324	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.07.2027
Husbanken, startlån 2008	14631402	5 511 473	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2028
Husbanken, startlån 2009	14632020	14 500 000	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.03.2029
Husbanken, startlån 2010	14632698	16 000 000	2,29	Flytende		01.08.2030
Husbanken, startlån 2012	14633895	23 107 942	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2037
Husbanken, startlån 2013	14634547	14 295 191	1,99	Fastrente	01.07.2018	01.05.2038
Husbanken, startlån 2013	14634547	7 166 530	2,29	Flytende		01.05.2038
Husbanken, startlån 2013	14634547	1 853 078	2,09	Flytende		01.05.2038
Husbanken, startlån 2014	14635272	8 257 214	2,29	Flytende		
Husbanken, særvilkår	14604263	28 910	1,29	Flytende		
Husbanken, særvilkår	14605049	1 442 016	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.07.2022
Husbanken, særvilkår	14603972	1 013 760	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.08.2025
Husbanken, særvilkår	14953102	1 468 800	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.05.2023
Husbanken, særvilkår	14943654	2 061 000	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2022
Husbanken, særvilkår	14943617	462 600	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.04.2022
Husbanken, særvilkår	14932770	747 600	0,99	Fastrente	01.07.2018	01.09.2021
Sum lån pr. 31.12.2014/snitt rente		1 435 848 575	2,88			
Herav fastrente		890 504 263		62,0 %		
Herav flytende		545 344 312		38,0 %		

Pr.31.12.2014 er den samlede langsiktige lånegjelden i Melhus kommune på 1 435 mill. kroner. Av dette er 62 pst. knyttet opp mot fastrente avtaler, hvor hovedtyngden ligger på en binding på 10 år. I økonomiplanperioden 2014-17 er det tatt høyde for en rente tilsvarende en flytende rente på 2,47 pst. i 2014, 2,67 pst. i 2015 og 3,35 pst. i 2016 og 2017.

Status pr. 31.12.2014

Avdragsutbetalingene er i tråd med budsjettet, mens renteutgiftene korrigert for lavere kalkulatoriske utgifter knyttet vann og avløpsinvesteringer er om lag 2 mill. kroner lavere enn budsjettet. Dette skyldes i sin helhet lavere rentenivå gjennom året på flytende lån.

3. Skatt- og rammetilskudd

- a) Skatt- og rammetilskudd i perioden 2014-17 bygger på prognosemodell fra KS. Som igjen bygger på Stoltenberg regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2014.

Status pr. 31.12.2014

Skatt på inntekt og formue i Melhus kommune økte fra 312,790 mill. kroner i 2013 til 325,097 mill. kroner i 2014. Dette utgjorde en vekst på 3,9 pst. tilsvarende tall for landet var på 1,9 pst. Skatteinntektene ble 8,8 mill. kroner høyere enn budsjettert mens rammetilskuddet ble 16 mill. kroner lavere enn budsjettert. Samlet sett ble de frie inntektene 7 mill. kroner lavere enn budsjettert

Det samlede avviket på hele 7 mill. kroner skyldes i sin helhet at skatteinngangen i 2014 på landsbasis ble langt lavere enn opprinnelig forutsatt. Selv om Melhus kommune har en bedre skatteinngang enn forutsatt blir kommunen trukket for dette gjennom inntektsutjevningen i inntektssystemet som er en del av det totale rammetilskuddet.

4. Eiendomsskatt

- a) Eiendomsskatten i planperioden er basert på at taksgrunnlaget for næringseiendommer og verker og bruk beskattes med en sats på 7 promille. Satsen er uendret i forhold til 2013.
- b) Eiendomsskatten i planperioden er basert på at taksgrunnlaget for fritidseiendommer, boligeiendommer og boligdelen av landbrukseiendommer beskattes med en sats på 2 promille. Satsen er uendret i forhold til 2013.
- c) Det legges til grunn et bunnfradrag på kr 100.000,- pr. boenhet, knyttet til eiendommer som omfattes av pkt. 4. b.
- d) Samlet netto inntekt fra eiendomsskatt, gitt forutsetningene i pkt. a-c, utgjør årlig 24,6 mill. kroner.

Status pr. 31.12.2014

Eiendomskatteinntektene ble justert ned med 1,2 mill. kroner i 1. tertial. Regnskapsført eiendomsskatt er i tråd med justert budsjett.

5. Momskompensasjon

- a) Det er ikke lagt opp til å inntektsføre påløpt momskompensasjon på investeringsprosjekter som vedtas fra og med budsjettet i 2014 i kommunens driftsregnskap.

Status pr. 31.12.2014

Som forutsatt. Utgår fom 2015 som egen forutsetning.

6. Salg- og kjøp av konsesjonskraft

- a) Melhus kommune har avtale med TrønderEnergi Kraft AS om salg av konsesjonskraft. I årene 2013, 2014 og 2015 vil også kommunen kjøpe kraft fra TrønderEnergi AS. Etter 2015 må kommunen på nytt ut med anbud på kjøp av kraft. Det forutsettes at netto inntekt fra kjøp og salg av konsesjonskraft tilsvarende 14,8 mill. kwt gir 1,72 mill. kroner årlig. Det er videre forutsatt at Bygg- og eiendom og Teknisk drift kompenseres med hhv. 5,5 og 0,3 mill. kroner knyttet til deres kraftforbruk.

Status pr. 31.12.2014

Som forutsatt

7. Avsetning lønnsoppgjør og pensjonsutgifter

- a) Det er fra 2013 til 2014 forutsatt en nominell årslønnsvekst på 3,5 pst. For perioden fra 2014 til 2017 er det lagt til grunn en årlig årslønnsvekst på 4,0 pst.
- b) Det er årlig satt av 16,7 mill. kroner for å håndtere netto reguleringspremie, premieavvik og akkumulert premieavvik knyttet pensjonsutgiftene fra KLP og Statens Pensjonskasse. Dette er en økning på 2 mill. kroner fra 2013 til 2014. Hvorvidt dette er for høyt eller for lavt i årene 2014-17 avhenger av lønns- og G-vekst korrigert for selskapenes finansavkastning.

Status pr. 31.12.2014

Lønnsoppgjøret for 2014 ble som forutsatt i budsjettet mens pensjonsutgiftene ble om lag 0,2 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Samlet sett gikk rammeområde 9 med ett overskudd i forhold til justert budsjett på 12,1 mill. kroner. Av dette overskuddet ble 8,9 mill brukt til å dekke opp merforbruk på rammeområde 1-6 mens de resterende 3,2 mill. kroner er satt av som regnskapsmessig overskudd.

6. LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Politisk virksomhet:

I henhold til kommunelovens § 48 skal det redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Rapportering på tilstand og tiltak i forhold til Likestilling og diskriminering er for 2014 rapportert på maler utarbeidet av KUN (Senter for Kunnskap og likestilling).

Likestillingsombudet har nå meddelt Melhus kommune at kommunens redegjørelse om likestilling og diskriminering tilfredsstiller ombudets krav til rapportering.

Under følger en tabell som viser hvilke utvalg som omfattes av likestillingsloven samt antall kvinner og menn og om likestillingsloven er ivaretatt:

UTVALG	Kvinner	Menn	Totalt	Ivaretatt
FORMANNSKAPET	5	6	11	Ja
KOMITE FOR LIV OG LÆRE	5	6	11	Ja
KOMITE FOR TEKNIKK OG MILJØ	5	6	11	Ja
ADMINISTRASJONSUTVALGET	4	5	9	Ja
RÅD FOR FUNKSJONSHEMMEDE	4	3	7	Ja
MELHUS ELDRERÅD	5	2	7	Nei

VILTNEMENDA	2	3	5	Ja
VALGNEMNDA	5	6	11	Ja
VALGSTYRET	5	6	11	Ja
KLAGENEMNDA	2	3	5	Ja
KONTROLLUTVALGET	2	3	5	Ja

Kravet i likestillingsloven er følgende:

§ 21. (Representasjon av begge kjønn i alle offentlige utvalg m.v.)

Når et offentlig organ oppnevner eller velger utvalg, styrer, råd, nemnder mv. skal begge kjønn være representert på følgende måte:

1. Har utvalget to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.
2. Har utvalget fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.
3. Har utvalget seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.
4. Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har utvalget flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.
5. Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.

Det kan gjøres unntak fra reglene i første ledd når det foreligger særlige forhold som gjør det åpenbart urimelig å oppfylle kravene.

Reglene i denne paragraf gjelder ikke for utvalg m.v. som etter lov bare skal ha medlemmer fra direkte valgte forsamlinger.

For utvalg m.v. valgt av folkevalgte organer i kommuner og fylkeskommuner gjelder bestemmelsene i kommuneloven.

Som en ser av oversikten er likestillingsloven ivaretatt.

Administrativ virksomhet:

Likestillingsloven forbyr diskriminering på grunn av kjønn, graviditet og foreldrepermisjon.

Lovens formål: Kjønn - Fremme likestilling mellom kjønnene med særlig sikte på å bedre kvinnens stilling.

Det er nødvendig med bevisstgjøring rundt rekrutteringsprosessen. I bevisstgjøring med tanke på likestilling er det viktig med oppgradering av status for kvinnedominerte yrker, og at menn går inn i kvinnedominerte yrker.

I Melhus kommunes arbeidsgiverstrategi punkt 5.2.1 Likestilling går følgende fram:

"Melhus kommunes mål er at den beste kvalifiserte søker ansettes i ledige stillinger, uten noen form for diskriminering på grunn av kjønn, alder, funksjonshemming, religion eller etnisk opprinnelse.

Alle enheter skal tilstrebe å ha både mannlige og kvinnelige medarbeidere.

Kommunen legger vekt på at begge kjønn deltar i kommunens beslutningsprosesser og dermed setter preg på kommunes utvikling."

Diskrimineringsloven forbyr diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Lovens formål: Etnisitet, religion m.v. – fremme likestilling, sikre muligheter og rettigheter. Det er viktig med integrering av fremmedkulturelle kvinner og menn.
70 personer med annen etnisk bakgrunn har et arbeidsforhold i Melhus kommune.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven forbyr diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven stiller også krav om individuell tilrettelegging på arbeidsplassen.

Lovens formål: Nedsatt funksjonsevne – fremme likestilling for alle uavhengig av funksjonsevne. Bidra til nedbygging av samfunnsskapt barrierer og hindre at nye skapes.

1. Alle nye bygg tar hensyn til universell utforming
2. Kommunen har IA avtalen der en tilrettelegger for de ansatte alt etter hvilken grad av funksjonshemming den ansatte har.

Arbeidsmiljøloven forbyr diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i fagforening, seksuell orientering og alder.

Kommunens kjønnsstatistikk - ansatte fordelt på kjønn (antall)

	MENN	KVINNER
Kommunen totalt	223	1036
Toppledelse	17	15
Mellomledelse	22	53
Høgskole (mer enn 4 år)	27	75
Høgskole (1-4 år)	85	330
Faglærte	58	374
Ufaglærte	14	189

Sektorer fordelt på kjønn (antall)

	MENN	KVINNER
Rammeområde 1 (administrasjon)	16	35
Rammeområde 2 (skole/barnehage)	95	394
Rammeområde 3 (helse og omsorg)	36	456
Rammeområde 4 (FaFo,Akt/beveg,LOTA)	15	79
Rammeområde 5 (Areal, Teknisk, Byggeiendom)	61	72

Kommunens kjønnsstatistikk - ansatte fordelt på gjennomsnittslønn (kr.)

	MENN	KVINNER
Kommunen totalt		
Toppledelse	747 000	710 933
Mellomledelse	554 940	558 326
Høgskole (mer enn 4 år)	507 425	510 212
Høgskole (1-4 år)	471 364	438 682

Faglærte	393 640	375 819
Ufaglærte	321 576	343 183

Sektorer fordelt på lønn (kr.)

	MENN	KVINNER
Rammeområde 1	644 976	495 064
Rammeområde 2	478 726	431 896
Rammeområde 3	409 699	385 029
Rammeområde 4	460 100	471 836
Rammeområde 5	464 536	401 694

Kommunens kjønnsstatistikk - hel- og deltid

	MENN	KVINNER
100% (heltid)	175	383
99-81%	13	104
80-61%	11	257
60-35%	13	164
35% >	11	128

Kommunens kjønnsstatistikk - fravær

	MENN	KVINNER
Permisjon med lønn	46	251
Foreldrepermisjon	19	78
Fravær syke barn	70	259
Omsorgspermisjon uten lønn	0	2
Eget sykefravær, egenmelding	130	703
Eget sykefravær, sykemelding	73	482

Eget sykefravær totalt

	MENN	KVINNER	Menn %	Kvinner %
Rammeområde 1	3	18	2,7	9,1
Rammeområde 2	79	391	5,2	8,8
Rammeområde 3	22	388	7,4	9,3
Rammeområde 4	16	79	8,0	7,9
Rammeområde 5	33	48	5,2	9,1

Kompetanseheving

	MENN	KVINNER
Antall personer med lønn	39	148
Antall personer uten lønn	1	11

Kommunens kjønnsstatistikk - ekstra aktivitet på jobb

	MENN	KVINNER
Overtidstimer	557	2385

Bruk av seniortiltak – uttak av seniortillegg

	MENN	KVINNER
Rammeområde 1	2	2
Rammeområde 2	5	21
Rammeområde 3	2	32
Rammeområde 4	2	6
Rammeområde 5	4	7

Tiltak og rapportering av tiltak: Likestilling og diskriminering

Melhus kommune hadde i 2012 gjennomgang av likestillingsarbeidet i kommunen sammen med representanter fra Likestillingsombudet. På bakgrunn av gjennomgangen ble det besluttet å utarbeide likestillingsplan.

Kommunen har deltatt i prosjektet «Likestilte kommuner» i regi av Likestillingsombudet og fikk i den forbindelse bevilget kr 300 000,- fra departementet til gjennomføring av 2 prosjekter i perioden 2012-2014. Midlene for det siste prosjektåret ble senere trukket tilbake. Prosjektet ble avsluttet høsten 2014 med en nasjonal likestillingskonferanse. Som resultat av prosjektet er det utarbeidet forslag til likestillings – og diskrimineringstiltak som oversendes administrasjonsutvalget til behandling.

Forankring av likestillingsarbeidet:

Status: Igangsatt
 Bakgrunn: Reglement for Administrasjonsutvalget i Melhus kommune.
 Mål: Utarbeide tiltak for likestilling og mot diskriminering innen hovedområdene lønn, arbeidstid og rekruttering
 Målgruppe: Alle ansatte
 Forankring: Administrasjonsutvalget
 Ansvarlig for gjennomføring: Politikere og ledere

Rekruttering og forfremmelser:

Status: Igangsatt
 Bakgrunn: Kvalitetssikre at all rekruttering foretas uten noen form for diskriminering
 Mål: Melhus kommunes mål er at den beste kvalifiserte søker settes i ledige stillinger, uten noen form for diskriminering på grunn av kjønn, alder, funksjonshemming, religion eller etnisk opprinnelse. Alle enheter skal tilstrebe og ha både mannlige og kvinnelige medarbeidere. Kommunen legger vekt på at begge kjønn deltar i kommunens beslutningsprosesser og setter preg på kommunens utvikling.
 Målgruppe: Ansatte og ledere
 Forankring: Vedtatt i kommunens Arbeidsgiverstrategi
 Ansvarlig for gjennomføring: Ledere på alle nivå

Opplæring og kompetanseutvikling:

Status: Igangsatt
 Bakgrunn: Ikke økonomisk mål nr. 1.2.10 i Økonomi- og handlingsplanen «Gjennomføre kompetanseplanen ved blant annet å satse på lederutvikling og kompetanse på tvers.»
 Mål: Alle ansatte, uavhengig av kjønn, alder, etnisitet får muligheter til opplæring og kompetanseheving

Målgruppe: Alle ansatte
Forankring: Arbeidsgiverstrategi
Ansvarlig for gjennomføring: Ledere

Tilrettelegging for ansatte med nedsatt funksjonsevne:

Status: Igangsatt
Bakgrunn: Vanskelig og finne annet egnet arbeid. Beholde ansatte lengre.
Målsetting: Beholde flere ansatte med nedsatt funksjonsevne i arbeid, forhindre slitasje og nedsatt funksjonsevne Instruere i ergonomi/ta i bruk aktuelle hjelpemidler ved aktuelle enheter
Målgruppe: Alle ansatte
Forankring: Vedtatt i arbeidsmiljøutvalget
Ansvarlig for gjennomføring: Ledere, bedriftshelsetjeneste

Språklig tilrettelegging:

Status: Gjennomført i 2013-2014
Bakgrunn: Basiskompetanse i arbeidslivet
Målsetting: Øke språkforståelse, tallforståelse og IKT kompetanse
Målgruppe: Ansatte med behov uavhengig av etnisitet.
Forankring: Ledere i aktuelle enheter.
Ansvarlig for gjennomføring: Administrasjon i samarbeid med AOF og VOX

Tilrettelegging ved graviditet, foreldrefravær og andre omsorgsoppgaver:

Status: Igangsatt - Planlagt
Bakgrunn: Høyt sykefravær blant gravide
Mål: Redusere og forebygge fravær blant gravide
Tiltak: Det er innført obligatoriske samtaler med alle gravide gjennom trekantsamtaler mellom leder, den gravide og bedriftshelsetjenesten. Hensikten er å skape trygghet og avklare spesielle behov rundt den gravides arbeidsutførelse. Samtalene skal som hovedregel gjennomføres innen første tredel av svangerskapet. Ammepermisjon er innarbeidet i permisjonsreglementet. Alle ansatte har anledning til fravær pga barns sykdom eller andre omsorgsoppgaver.
Målgruppe: Gravide, alle ansatte
Forankring: Vedtatt tiltak under IA mål. Lov og avtaleverk
Ansvarlig for gjennomføring: Nærmeste leder

Tiltak mot trakassering og diskriminering:

Status: Iverksatt.
Bakgrunn: Følge opp Arbeidsmiljølovens bestemmelser om gjengjeldelse som følge av varsling. Vedtatt egne retningslinjer og inngått avtale med varslingssekretariatet i Trondheim kommune.
Målsetting: Avdekke uønskede forhold, vedtatt varslerordning
Målgruppe: Alle ansatte
Forankring: Vedtatt i Administrasjonsutvalget
Ansvarlig for gjennomføring: Ledere, personalsjef

Seniorpolitikk:

Status: Påbegynt
Bakgrunn: Nasjonalt IA-mål om å øke avgangsalder for arbeidstakere over 50 år
Mål: Utsette avgangsalder. Bidra til bedre helse hos seniorer. Forlenge yrkesaktiviteten for personer over 50 år. Forbedre fysisk helse

Tiltak:	gjennom å stimulere til trening og økt fysisk aktivitet. Begrense belastningsskader ved å utforme arbeidsplasser som minsker ensformig arbeid. Trim og treningstilbud i kommunal regi. Samarbeid med treningscenter om rabatterte tilbud til ansatte. Økonomisk godtgjørelse eller uttak av ekstra feriedager for ansatte etter fylte 62 år. Milepælssamtaler skal gjennomføres årlig for alle ansatte over 57 år som tillegg til den ordinære medarbeidersamtalen.
Målgruppe:	Seniorer
Forankring:	Administrasjonsutvalg
Ansvarlig for gjennomføring:	Ledere i samarbeid med BHT
Likelønn:	
Status:	Igangsett
Bakgrunn:	Kvalitetssikre at lønnsutviklingen skjer uavhengig av kjønn eller etnisk bakgrunn.
Målsetting:	Medarbeidere i Melhus kommune skal oppleve konkurransedyktig og kjønnsnøytral avlønning. Avlønning basert på kvalifikasjoner, innsats og oppnådde resultat. Lønnspolitikken skal fremme og ivareta likestilling mellomkjønnene bidra til at lønnsutviklingen bygger på objektive kriterier
Målgruppe:	Alle ansatte
Forankring:	Vedtatt i kommunens Arbeidsgiverstrategi. Lokal lønnspolitikk
Ansvarlig for gjennomføring:	Virksomhetsledere
Arbeidstid:	
Status:	Planlagt
Bakgrunn:	Kommunen har et relativt stort antall deltidsansatte og det er utredet tiltak for å redusere ufrivillig deltid.
Målsetting:	Reduksjon av antall ansatte i uønsket deltid. Kommunen har fortsatt ansatte som arbeider uønsket deltid. Det arbeides med forslag til alternative arbeidstidsordninger med formål reduksjon av uønsket deltid.
Målgruppe:	Ansatte med uønsket deltid
Forankring:	Kommuneplanens samfunnsdel, ledelsen
Ansvarlig for gjennomføring:	Ledere, arbeidstakerorganisasjoner

7. ETISK STANDARD

Kommunen er pålagt å gi en redegjørelse for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i kommunen.

Melhus kommunestyre vedtok i møte 21.09.2010 Etske retningslinjer for Melhus kommune.

Retningslinjene er godt innarbeidet ute på den enkelte virksomhet etter en omfattende gjennomgang i rådmannens ledermøte. Alle nye ansatte får utlevert retningslinjene når de starter i kommunen.

8. INTERNKONTROLL

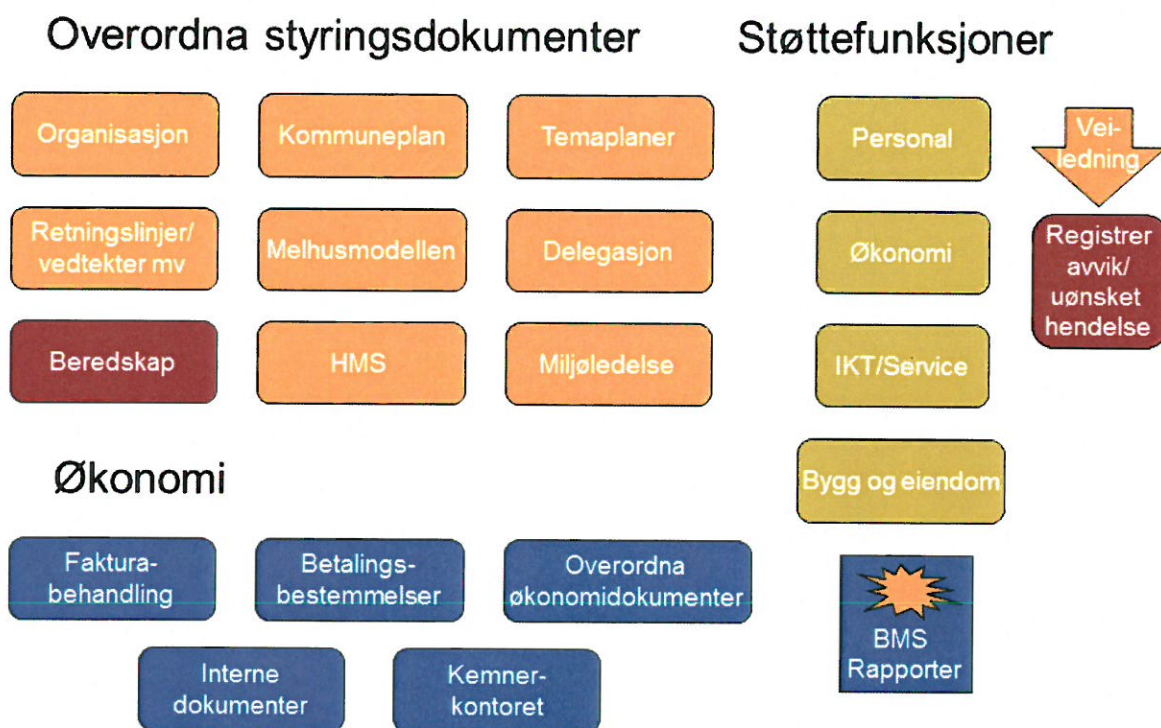
Kravet om internkontroll i kommunene er forankret i kommunelovens § 23.2, der det heter som følger:

”Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges frem for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.

Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjer, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.”

I kommuneloven § 48 nr. 5 innføres det krav om rapportering om internkontrollen i årsberetningen til kommunen.

Melhus kommune benytter EQS som kvalitetsstyringssystem. Systemet er bygd opp på følgende måte:

EQS inneholder alle overordna styringsdokumenter i Melhus kommune, rapportering på avvik/hendelser og rapporter på målstyring (BMS).

I sum skal alle kommunens rutiner for internkontroll dokumenteres løpende i EQS.

Kvalitetsstyringssystemet ligger tilgjengelig på Melhus kommunes intranettside og er tilgjengelig for alle ansatte.

